

BAKA BULUŞMALARI V

Onur Konuğu	Isparta Orman Bölge Müdür Yardımcısı Adnan YILMAZTÜRK
Katılımcılar	BAKA Genel Sekreteri, BAKA uzmanları
Toplantı Tarihi	28.01.2011
Toplantı Yeri	BAKA Toplantı Salonu

Geleneksel 'BAKA Buluşmaları'nın 2011 Ocak ayının son haftasının onur konuğu Isparta Orman Bölge Müdür Yardımcısı Adnan YILMAZTÜRK oldu. YILMAZTÜRK, BAKA Genel Sekreteri Tuncay ENGİN ve uzmanlar, alternatif enerji kaynakları- alternatif turizm olanakları konusunda beyin fırtınası yaptı. Isparta Orman Bölge Müdür Yardımcısı Adnan YILMAZTÜRK, "Bölgemiz Alternatif Turizminin Giriş Kapısı Karacaören, Kalbi de Eğirdir'dir" dedi.

BAKA Genel Sekreteri Tuncay ENGİN, açılış konuşmasında; "Kalkınma Ajansı yatırımcılara hukuki sınırlar içinde yardımcı olan profesyonel bir kurum, kişiye odaklı olmayan, kurumsal yapının işlediği, batılı bir şirket mantığı ile çalışan bir kurum. Hantal bir kuruma dönüşmeyeceğiz. Profesyonel bir kurumsal çalışma mantığımız sürekli olacaktır. Kurumsallık göstergelerimizden birisi de 'Baka Buluşmaları' toplantılarımız olacaktır. Bu buluşmalarda bir yıl sonunda çok güzel bir arşiv oluşacaktır. Alanında başarılı kişilerin görüşlerini alacağız. Belediye **Başkanımız Yusuf Ziya GÜNAYDIN'ı**, üniversite hocalarımız SDÜ Öğretim üyeleri Prof.Dr. **Cahit BALABANLI**, Prof.Dr. **Zekeriya AKMAN'ı** ve enerji yatırımlarıyla Akdeniz Gazetesi'nin sahibi **İsmail ÇELİK'i** davet etti, onların görüşlerini aldık" dedi.

Alanında uzman kişilerin bilgi ve tecrübelerinden faydalanmak, Isparta ve Bölgemiz için faydalı olabileceği düşünülen konularda fikir jimnastiği yapılan BAKA BULUŞMALARI bu hafta da sahasında uzman, yeni fikir ve projelere imza atmış, 25 yıllık mesleki tecrübeye sahip Çevre Orman Bölge Müdür Yardımcısı orman mühendisi Adnan YILMAZTÜRK'ü konuk etti.

Kendisi de Ispartalı olan YILMAZTÜRK, **BAKA uzmanlarına 2003 yılında Çevre Orman Bakanlığı ile Dünya Bankası Küresel Çevre Fonu'nun yönettiği Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetim Projesi ile tanışmasının kendisine çok şeyler kattığını, memuriyet görevinin yanında farklı bir bakış açısı kazandırdığını** söyledi.

Doğa alanında Türkiye'nin en büyük projelerinden biri olan Biyolojik Çeşitlilik Ve Doğal Kaynak Yönetim Projesi'nde **bir yıl proje elemanı, 5 yıl proje müdürü olarak görev yapan YILMAZTÜRK**, "Tüm olaylara bakışım, sentezim ve mesleği yorumlamam bu proje ile oldu. Proje alanı olan Antalya, Isparta ve Burdur'u daha yakından tanıdım. Benim de alanımızda **en büyük ihtiyaç hissettiğim konulardan birisi de, alanda her şey var, potansiyel var ama ürüne dönüşemiyordu bir türlü faaliyete geçilemiyordu**. Birçok kişi bunun nedenini finansman eksikliği sıkıntısı sanıyordu. Isparta'da, yöremizde ve Türkiye'de finansman sıkıntısı olduğuna

inanmıyorum. Bizim en büyük sıkıntımız **bürokrasiyi geçip, yatırımcıyı doğru şekilde doğru kanala yönlendirebilmek ve yönetebilmektir, en büyük sıkıntı buydu.** Ama bizim düşündüğümüzden daha güzel bir şekilde kalkınma ajansları kuruldu. Kurulduğundan bu yana takip ediyordum.

Biz daha çok dünya bankası çalışmalarımızda dünyada yeni yaklaşım olarak benimsenen doğa koruma yaklaşımı çerçevesinde o çevredeki baskıları azaltmak için **kırsal kalkınma projeleri öngörüyorlardı. Yaklaşık ben kendi alanımda 300.000 \$'lık tutarında 47 tane hibe projesi yaptım ve yönettim.** Bu çalışmalarım dolayısı ile Dubai'de BM organizasyonuna şeref konuğu olarak çağrıldım ve ödül aldım. Çalışmalarımız Köprülü Kanyon Milli Parkı görev alanındaydı ve devam ediyor. **Küçük hibe projesiydi bunlar, kırsal kalkınma projeleriydi ve ben olaylara farklı perspektiften bakmayı bu vesileler ile öğrendim.** Projeler bittikten sonra yabancı hocalardan aldığım eğitimin kıymetini anladım.

Isparta'ya **esas geliş amacım, bilgilerimizi, becerilerimizi kendi ilimizde değerlendirmektir. 9 yıl görev yaptığım için Isparta'yı çok iyi tanıyorum.** Yalvaç'ta şeflik, Şarkikaraağaç'ta şef muavinliği yaptım. Alanı çok iyi bildiğime inanıyorum.

KÖPRÜLÜ KANYON MİLLİ PARKI

Sayın Tuncay ENGİN Bey'in de dediği gibi **ormancılar arazicidir. Halkı çok iyi tanır. Yöremize neler katabiliriz** diye başladık. İlk olarak Antalya'daki deneyimimi karşıma çıkan fırsatları da değerlendirerek, Köprülü Kanyon Milli Parkı projesinde turizm alanında da çalışmalarımız oldu.

Kısaca **Köprülü Kanyon Milli Parkı Projesinden bahsedeyim.** Türkiye'nin kaynak zenginliği olarak en fazla olan ve dünya ile de boy

ölçüşen bir kanyondur. **1995 yılında rafting turizminin plansız gelmesi nedeni ile herşey altüst** olmuştur.

Kaynak zenginliği olarak; **Milli Parkı meydana getiren ulusal ve uluslararası düzeyde ekolojik, biyolojik, kültürel açıdan değerlere sahip** alandır.

Türkiye'nin kaynak zenginliği açısından en zengin alanı Köprülü Kanyon Milli Parkı'dır.

Ekonomik değer olarak da çok yüksek bir alandır. Köprülü Kanyon'da **Köprü Çay gibi dünyada raftinge turizm boyutu ile en elverişli ırmaklardan birisi bulunmaktadır.** (spor boyutu konumuz dışında) Zorluk derecesi sıfırdır. Yani 7 yaşındaki bir çocuk bile rafting yapabilir. Rafting normalde macera sporudur. Ama bizim için tamamen turizme kaynak olabilecek bir alandır. Antalya'da bizim hesaplarımıza göre gününbirlik 700.000 turist gelir bu alana. Otellerin birçoğu **fuarlarda Köprülü Kanyon'da yapılacak raftingi pazarlayarak rezervasyon yapmaktadırlar.** Bu alan kaybedilmemesi gereken çok kıymetli bir alandır.

'TURİST ARTSA DA GELİR ARTMIYOR'

Antalya'da 9-10 milyona ulaşan bir mass turizm var. Turist sayısı artsa da gelir artmıyor. Bu **durağanlaşma demektir, İspanya'nın düştüğü duruma düşebiliriz demektir.** Esas hedefimiz Antalya'daki turizme de katkı sağlamaktır. Planlama yaptık. Türkiye'de seçilen 12 kişi ile birlikte, **6 ay sürdürülebilir turizm konusunda yabancı hocalardan eğitim** aldık. Köprülü Kanyon Milli Parkı sürdürülebilir turizm planlamasını yaptık.

Isparta'ya ilk geldiğimde de alanı da bildiğim için ve Antalya'da edindiğim tecrübeler ile birlikte turizm açısından neler yapabiliriz sorusu ile başladım. 1995 yılında Köprülü Kanyon'a 3 bin kişiyle gelen İsraili bir firmaydı daha sonra yerli ortakları da oldu. Alternatif turizmi bilinçli olarak yapan bir firma. Turizm denilince % 90'ı otel turizmidir. Bu firmanın

Köprüçay'daki müdürüyle sizlerle de tanıştıracam, benden veri istedi Serik'le ilgili çalışma yapacaklardı, Isparta'da yapabilirsiniz dedim. Mevzuat sorunu var dedi. Mevzuatı ben üstleneyim yatırımı siz üstlenin dedim hemen kabul ettiler. Nil Nehri'nde yapıyor jetbot safari yapıyorlar sadece bu faaliyet için Korsika Adası'na 1 milyon kişi geliyor.

Hızlı manevra yapabilen eğlenceli jetbot safariyi, Karacaören Baraj havzasına getirdik. Firma botu getirdi.

Komisyon kuruldu, DSİ olumsuz rapor verildi su kirliliği yönetmeliği nedeniyle karşımıza engel çıktı. 'Akaryakıtla çalışan vasıta kullanılamaz' diyor. Antalya ASAT girdi işin içine. Firmaya söz vermişim. Ancakla başlayan yönetmeliği **tarımsal ulaşım ile ilgili yönetmeliği bulduk köyün muhtarına dilekçe verdirdik mevzuatı aşık. Botu getirdik ve alanda sosyal çatışma ile karşılaştık, botu yaktılar.** Sosyal çatışmayı ihmal ettik. Karacaören'de yapılan tüm faaliyetler illegaldir. Jetsky'ler var izin alamamışlar. Biz izin alınca işletmeler yaptı. Firma can güvenliği yok diye vazgeçti. Aynı firma küçük gölde çalışmaya tekrar başladı.

Bunun önemi turizm süreçle birlikte gelir. Eğer Isparta'da Burdur'da turizm olacaksa **turizmin giriş kapısı Karacaören'dir, kalbi de Eğirdir'dir. Bunu iyi okumamız lazım.** Bu yörenin ilk adım olarak giriş kapısı Karacaören'dir. Antalya'dan gelecek turistler, göller bölgesine gelmesi için dedim. Karacaören Baraj havzasındaki turizm konsepti Antalya bağlantılı çalışır. Karacaörendeki

turizm mass turizme bağlı çalışır. Karacaören, **doğa harikası ender güzel olan bir yerdir. Mass turizme bağlı çalışır ardından alternatifler koyarsak Eğirdir'de**

turizme girer. Altyapısı yapılmadan planlamadan turizm bölgesi ilan edilmemeli. Köprüçay'daki kötü tecrübemizi burada iyiye çevirmeliyiz. Köprüçay'a baktığım zaman gözlerim yaşıyor. Taşıma kapasitesini hesapladım sosyo ekonomik durum ile yönetimsel alan seviyesi düşük çıktı. Atıklar Köprüçay'a akıyor. Acilen önlem alınması için üniversiteye çağrı yaptım. **Karacaören de bu duruma gelmeden planlama yaparak, altyapıyı oluşturarak turizme kazandırmalı.** Etrafında ve yakında kültürel değerler çok.

SÜTÇÜLER'DE KÜLTÜR KÖYÜ PROJESİ

Aqua turizmde yeni destinasyon alanlar yaratmaktır. Dünya Bankası'yla yürüttüğüm proje çerçevesinde **Sütçüler Eskibeydilli Köyü'nde** ODTÜ ile birlikte kültür köyü çalışması yaptık. **Kendi kültürüne has oranın yaşam kültürünü işleyen eski bir köyü ele aldık. Otantik yaşantıyı sergileyen bir köy.** Orman Bakanlığımız 150 milyar liralık yatırım yaptı, yolları bitirdik. Cip safari için en ideal güzergahtır. Bu köy kültürel peyzaj olarak önemlidir ve **St. Paul yolu üzerindedir.**

Hiç harç kullanmadan kuru duvar ve çatı kısmı tamamen kabuktur ve araziye uyum sağlamıştır. Doğaya tamamen uyumludur. 50 bin dolar Dünya Bankası'ndan buraya aktarıldı. 70 haneli bir köydü. Anadolu **insanı, güneşi ve tabiatı çok iyi kullanacak şekilde dizayn edilmiş. Killi siva yapıldı,** onarım dışında buzdolabı, 4 baza yatak, çamaşır makinesi, perdeler ve fırınlarını aldık. Otantik yapıya has döşenmesi yapılamadı. Yörenin otantik dokusuyla evin içinin döşenmesi Anadolu dağ kültürünü yansıtabilecek şekilde yazılacak ve eğitim verilecek.

Treacking turizmi en fazla büyüyen turizm şeklidir. Alan güvenliği çok önemlidir. Yöre insanı bilgilendirilecek ve bu işin parçası olacak. Ufak bir hatayı düzeltmezsiniz.

En büyük engelle kıyı kirliliği yönetmeliği. Karacaören'de DSİ şark kurnazlığı yapıyor. Manavgattaki içme suyu temin tesisleri AB standartlarının üzerindedir. Manavgat ASAT'da. DSİ barajı yapıyor ilk etapta satma düşüncesi var. DSİ'nin genel politikası bu Karacaören'i de vermek istiyor.”

Tuncay ENGİN; “Karacaören konusunda çok özetle bu konuda ne yapabiliriz?”

Adnan YILMAZTÜRK; “Kalkınmanın ilk şartı planlama, yol gösterme, tıkanan noktalarda sorunları aşma. En çok sıkıntı da kıyı koruma yönetmeliği. Bu

konuda **sıkıntı Ankara'ya bakanlığa iletilecek**. Bu konu **üst kurumlarda çözümlenecek**. ASAT'ın Karacaören'de su almak uygun değildir diye 2002'de bir raporu var. Burdan alacağım diyor. İçme suyu rezerv alanı olarak ilan edilmiş. Belediye istediği zamanda buradan su alacağım diyebiliyor.

Karacaören önemli bir alan. Kirletilmemeli diyorum ancak çok kirli. Isparta Sav'dan geliyor. Çok kirli. İlerideki araştırmada balıklar yenilenemez diye rapor gelirse şaşırmayın. Isparta sanayisi, deri sanayisi atıkları kirletmemeli. Karacaören, bu yörenin en önemli ekonomik kaynaklarından birisidir. Bu kirlenme devam ederse Türkiye'nin yüzde 11'i alabalık üretiminin yenilmez hale gelir. **Özetle kıyı yönetmeliği revize edilebilir."**

BIOMAS ENERJİ POTANSİYELİ

Tuncay ENGİN: "Adnan Bey'in uzman olduğu bir konu var. En projeci kişi diyebilirim. Yüzölçümlerinin Isparta'nın yüzde 44'ü, Burdur'un %45'i ve Antalya'nın % 57'si orman arazisi. **Biyomas enerji konusunda proje çalışmaları var.** Büyük bir potansiyel var. Firmalarla yapılan görüşmeler var. Biyomas enerji nedir?"

Adnan YILMAZTÜRK; "Geniş bir potansiyel. Bünyesinde karbon bileşiği bulunan her türlü metaryel, biyomas enerjinin konusudur. Biyo kütle enerji, 2008-2009'da global krizden Orman Genel Müdürlüğü de etkilendi ve mallarını satamaz duruma geldi. Antalya'daki bir toplantıda ilgili daire başkanı görev verdi. Biyo kütle enerji lafını duydum. Süleyman Demirel Üniversitesi ile diyaloga girdim ve ilgili uzmanlara ulaştım. Bir de Yenilebilir Enerji Merkezi var. 6 ay süren çalışmalarımızı valimize sunduk. Bu

konuyla ilgili model yok. Sunumdan Sayın Valimiz çok etkilendi. Hatır için geldiğini belirtti ve Türkiye'nin kaderine yön verecek konuyu çalışmışsınız size her türlü destek' dedi. Bu çalışmanın bakana sunulmasını istedim. Çalışmalarımızı proje yapmamız gerektiğine karar verdik. Proje için TÜBİTAK'ı araştırdık. DPT projesini

aldık. Kanalize olduk. AR-GE'si ile birlikte altyapı projesi. Üniversiteyi ve Isparta'yı Türkiye'nin merkezi yapmak amaç. Orman Genel Müdürlüğü adına projeyi verdik. Enerji projesi olduğu için DPT'deki arkadaşlar heyecanlandı. Türkiye'yi kapsayacak şekilde genişletildi.

Orman Genel Müdürlüğü özerk kuruluştur. Orman Bakanlığı'ndan ayrıdır. Bakanlığa sorulmuş yoktur denilmiş ve yatırım programına alınmadı. Yatırımcı da bulduk. Suudi Arabistan, Nijerya gibi ülkelerde çalışan büyük bir Türk firması ile görüştük. Keçiborlu yakınlarında bir yer düşünüyor. Firma yatırım kararlarını aldı. Yakında incelemek için gelecekler.

ODUN PERLİT VE DİĞER PERLİT ÜRÜNLER ARAŞTIRMASI

Perlit diye bir ürün çıkıyor. İçeriği çok değişik olabiliyor. Yöreye göre bu ürünün özellikleri değişiyor. Katı atıklar, sera atıkları, perlitte karıştırılarak değerlendirilebilir miyiz gibi çok ciddi AR-GE çalışması gerekiyor. Sanayi perlitinin borsası Rotterdam'da 18-20 avro. Bunlarla rekabet edebilmek lazım. AR-GE çalışmalarının çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Odun perlit, doğalgaza oranla yüzde 13 daha az havayı kirletiyor. Odun perlit doğalgazdan yüzde 30 daha ucuz. **Kazanda yakarsınız ve 15 gün sonra külünü alırsınız perlitin. Perlitin külü mineral ağırlıklı organik gübredir.**

Yöremizdeki ağaçların kalori değerleri çok iyi. Enerji ormancılığına gireceğiz. Bu boş araziler kavaklar 60 yılda yetişir. Adam boş tarlasına kızıl ve kara çam dikecek 10 yılda hasat edecek. **Kırsal kalkınmaya en büyük etkisi bu olacaktır. 20-30 senaryo üzerinde çalışıyoruz. Bilimsel araştırmalar çok önemli.** Hammadde sıkıntısı yok maliyet taşıma olmak üzere yüksek. Rekabet edebilmek için Ar-Ge çalışması çok önemli.

Ormancılığı, dünya ölçeğinde yapabilmemiz için **radikal kararlar alınmamız gerekiyor. Orman işletmeciliği, bürokratik olmaktan piyasa koşullarına göre hareket etmeli.** Projede nakliye için kitle üretim yapabilir miyiz, yongalamayı yapıp önce rampada yongalayıp tırlara taşıma, odun kesildiğinde % 60-70'i sudur. Bu nasıl aşağılara nasıl çekilir bunlara çalışıyoruz. Lojistik maliyetin dünyada % 56'sı. Tedarik konusunu çözeceğiz.

Ülkemizde kaynak sıkıntımız yok. **Mevzuatlarla ülkeyi yönetmeye kalkıyoruz. Mevzuatlarla herşeyi donatmışız dokundurmuyoruz, kutsaldır.** Mesela Fransa'daki ormancılık en kısa sürede Türkiye'ye gelmelidir. Orman müteahhitliği gelişmiş. Toptan alanı alıyor, kimin ihtiyacı varsa götürüp satıyor ona göre üretiyor. **Biz de ise bilmeden yapıyor. Orman işletmeciliği kesinlikle özelleştirilmelidir. Ormanlar demiyorum, işletmeciliği.**

Şu anda meşe olarak dünyadan en zengin alan Yalvaç'tadır. Deri sanayisinin gelişmesinin sebebi de o meşelerdir. Ama biz onu terkettik ithal edip kimyasal kullanıyoruz. Şu an kabuklar boşa gidiyor. Hiçbir araştırma uygulamaya dökülmüyor ve ihtiyaca yönelik araştırma yapılmıyor.

Avrupa'da 100'den fazla perlit fabrikası var. Önemli bir sektör olmuş. İtalya'da orman yok her tarafı perlit fabrikası var. **Ülkemizde AR-GE çalışması yapılmadığı için kimse yön çizemiyor. Hammadde için özel ağaçlandırma. Kendi özel ormanını kurma.** Devlet hazine arazisini kiraliyabiliyor. Ağaçlandırma projesi yapıyorsun. 3 yıl bakım gerekiyor. Devlet masrafını veriyor.

'TOROSLAR'IN EN ÖNEMLİ VARLIĞI KEÇİDİR'

Orman işletmeciliğinin özelleştirilmesi konusunda hukuki bir engel yok. Muhafazakâr bir teşkilattır. **Eski alışkanlıklarımızı bir türlü bırakmayız.** Türkiye'de orman varlığı yüzde 27. Verimli orman tarifi kerestelik orman demek değildir. Türkiye'de ormanların 70'i verimlidir. **Sütçülerin % 70'i orman. Halka rağmen buralarda ormancılık yapabilir misin. Halkın her türlü sosyo-ekonomik faaliyeti ormanlıktır. Torosların en önemli varlığı keçidir.**

Tuncay ENGİN: "Çevre ve Orman Bakanlığı keçi eylem planı yapmış. Bu plana göre 6 milyon keçiyi 1.5 milyona indirme. Adnan Bey, gönüllü olarak çalıştı ve keçinin orman düşmanı olmadığını anlattı ve bu plan uygulamadan kaldırıldı."

Adnan YILMAZTÜRK: “Bu konu 50-60 yıldır Türkiye’nin kanayan yarası. Bilimsel olarak araştırdık. Keçi yetiştiriciliği konusunda bilimsel araştırmalar yapmış Prof. Veysel Ayhan Keçi yetiştiricileri birliği başkanı, orman fakültesinden Ahmet Dolunay ve ben bu konuda ciddi çalıştık. Çalışmamızda **Türkiye’de 1975’lerdeki verilerde 15 milyon keçi varmış, son verilerde 2010’da 5 milyon. Nüfusla da oranlayın.** Bu eylem planıyla 1.5 milyona düşürülecek idi. **Et fiyatlarının artışı da bunun payı vardır.** Bu eylem planına karşı anti tez yazdım.”

Tuncay ENGİN; “Orman köyü, en fakir köyler. Ormanın içinde herşey yasak. Geçim kaynaklarından en önemlisi keçidir. Otlarak yetişen hayvan. **Elinden tek geçim kaynaklarından birisini al ve ne yaparsan yap olur mu?**

Adnan YILMAZTÜRK: “Dünyada korunan alanlar konusunda geziyorum. Hollanda’da uluslararası seminere katıldım. Korunan alanlarda ziyaretçilerin doğayla adepteleri ele alındı. Yasaklama yok. Sorun var. Türkiye’de sorunu yasakla çözüyoruz. Mesela Eğirdir Gölü’nde sorun var herşeyi yasaklayalım çözelim diyoruz. ‘Ormanlar da öyle keçi sorunu var mı yasaklayalım kurtuluruz’ dedik. **Yasakladık kurtulamadık.** Çözülemez sorun yok. Yunanistan bunu çözüyor. Keçi sayısı 7 milyon. Türkiye’nin yüzölçümünün 7’de 1’i. Kıl keçisi ormanın bir parçasıdır.

Meraların % 63’ü bozuktur nedeni de başıboş otlatmadır. Şu tez ortaya çıkar meralar bozuk koyunlara otlatmayı yasaklayalım. **Sonuçta planlamaya bilmiyoruz. Yasaklayınca sorun bitiyor sanıyoruz daha da büyüyor. Koruma alanları habibat ölüyor.** Buna göre Kovada Gölü iyi bir örnektir. Doğa korumacılara örnektir. Korunan göllerin Eğirdir gibi çoğunun kirlendiği ortadadır. Su kirliliği kontrol yönetmeliği hiçbir alanı koruyamayacağına inanıyorum. Yörenin yapısına göre değişir, şablon gibi uygulamazsın.”

EĞİRDİR TURİZMİN KALBİDİR

Alan yönetmenin önemine dikkat çeken Orman Bölge Müdür Yardımcısı **YILMAZTÜRK**, yöresel sorunları çözümünün, alan yönetim planının önemini vurguladı ve şöyle devam etti:

“Eğirdir Gölü ekonomik bir göldür. Turizm gelişti. Turizm açısından yörenin kalbi Eğirdir'dir. Eğirdir turizm kenti olmalıdır. **Türkiye’de ikinci bir Eğirdir yok.** Karaman’da elmacılık Eğirdir’i geçmiştir. Ancak Eğirdir Gölü’nü oraya götüremezsiniz. **Eğirdir Gölü’nün fotoğrafını çekmek için turist kalmaz. Eğirdir’de su sporlarının her türlü yapılabilmelidir.**

Turizmin artması için Eğirdir’deki esnafın halkın eğitiminden başlanmalı. Turizm denilince gelen **ziyaretçilerin neden şikayetçi olduğuna baktığınızda çözümü bulursunuz. Fiyat çok yüksek. Halkla beraber esnaf duyarsız. Ciddi bir çatışma var** kaosa girmişler ve birbirleriyle uğraşıyorlar. Ürün yok. Eğirdir Gölü potansiyel kaynak değerdir ancak ürün değildir. Isparta’da Davraz Kayak Merkezi ürüne dönüşmüştür. Eğitim ve kapasite geliştirmeden başlanmalı.

15-20 yıl önce çok ciddi turist vardı. **İlk ev pansiyonculuğunu Eğirdir getirmiştir. Eğirdir’de bu işle uğraşanlar hazır buldular turizmi getirmek için çaba harcamadılar.** Pamukkale, Ürgüp, Göreme uluslararası destinasyon. O yolda giderken Eğirdir’de mavi güzellikle buluşuyorsun ve turlar mola verdiler, 1-2 gün kaldılar. Turistler, **tanıdıktan sonra ev pansiyonlarına geldi. Eğirdir esnafı bitmeyecekmiş kaynakmış gibi bu işe saldırdılar.** Tur şirketleri, turistlerin olumsuz tepkilerinden etkilendi ve alternatif yol açılınca hat değiştirdiler. Eğirdir turizmde seviyeye gelmişti, herkes birbirini suçlamaya başladı ve Ada’da çatışma ile kavga var. **Ada marka olmalıdır. Safranbolu Amasra evleri neyse Ada da marka olmalıdır.** Ürün geliştirip alanı yönetmelisiniz. Eğirdir’de sıkıntı büyük. Çözüm destinasyonla pansiyonları, restoranları para kazanacak duruma getirmek.

Tuncay ENGİN; “Muhafazakar turizmin merkezlerinden olabilir mi Eğirdir? Yalova Arap turistleri çeken bir yer idi.”

Adnan YILMAZTÜRK; “2008 sonunda **Isparta’nın Sürdürülebilir Turizm Stratejini Belirleme Çalıştayı** yaptık Antalya’da. Isparta’nın turizm alternatiflerine kafa yorduk. Isparta’da **inanç turizmi diye bir turizm potansiyeli var. Yalvaç hem Hristiyan hem İslam alemi için önemli.** Eğirdir’e bağlı Barla bunun merkezi olabilir ve her yönüyle de uygundur. Gelincik Dağı Tabiat Parkı yönetim planına gelen ziyaretçi profilini düşünmeden hazırlanıyordu. Oraya her yıl 100 bin insan geliyor. Bu insanların sosyal ihtiyaçlarına cevap verebilecek sistemin kurulması lazımdı yönetim planına inşallah alındı.

Yalvaç’taki Psidia Antik Kenti ve **St Paul inanç turizminin merkezidir. St Paul yolu bu yöredeki turizminin lokomotifidir. St Paul Yolu, Yalvaç’tan Perge’ye kadar gider. 500 kilometredir.** 300 kadar 5-10’ar km’lik parkur çıkartılır ve trekking turizmi olabilir. Parkurların güvenlik sorununu çözmeliyiz. Dünyada en fazla büyüyen turizm şeklidir trekking. **Kırsal kalkınmaya en fazla katkı sağlayan budur. Ağır tesisler istemez, tamamen çevreci bir turizm şeklidir.** Antalya’da otel destinasyonları satılır. Trekking turizmde katma değer yüksektir. Yöresel işletmeler, taksiciler en büyük katkıyı alır. Bölgemizde turizmin en önemli unsuru St Paul Yolu’dur.

50-60 yaş grupları bu trekkingi tercih ediyor. Parkurun ona göre belirlenmesi gerekiyor. **Ön çalışmaları yapılmalı ve sadece trekking bölümü uzmanlar tarafından çalışılmalı. Kaç metrede insan ne kadar enerji tüketir. Start ve finiş noktalarına dikkat edilecek, ya ören veya yerleşim yerinde olacak, bilgilendirme yön levhaları olacak, altyapısı bu.** Yöre insanı masraftan kaçınmadan ciddi bir şekilde eğitilecek ve kapasite artırılabilecek. Yeni otel yapmaya ihtiyaç yapmaya gerek yok köy evlerinin çoğu boştur. Boş evler onarılıp kullanılabilir hale gelir. **Bu turizmde aranan hijyenik, yemekler yöresel olmasıdır. Fiyat standardı, rezervasyon olacak.** Tanıtım için mitolojiyi kullanarak 2 yılda hazırlanan 'Psidia'nın Yolcuları' adında senaryomuz da var. Bu yol hac yolu olarak pazarlayacağız. Mitoloji ekleyip, yöresel otantik yapısıyla da harmanladığımızda... Turizm demek deneyim kazanmaktır.

Tuncay ENGİN; "BAKA Buluşmaları bizi dinlendiriyor ve çok yararlı oluyor. Başarılı insanlar bilmediğini bilir ve öğrenmeye çalışır. Biz de kendimizi çok iyi bildiğimizi düşünmüyoruz, alanında yetişmiş insanlardan çok şey öğreniyoruz. Karacaören'in alternatif turizmin giriş kapısı, Eğirdir'in de kalbidir dediniz. Köprüçay, Sagalassos, aqua turizm, jip safari turizmi, trekking turizmi çok hızlı geliyor, su kirliliği kontrol yönetmeliğine ilişkin sorunlar, biomas enerji gibi önemli başlıklar. Orman işletmeciliğinin özelleştirilmesi, özel ağaçlandırma uygulaması, keçilerle ilgili planın yürürlükten kalkması, St Paul yolunun önemi gibi konularda bizleri bilgilendirdiniz. Çok teşekkür ediyoruz."

